

COURIEREN

FRÅN STOCKHOLM.

Thorsdagen den 25 October.

Ytterligare bidrag till historien om contracter med Kronan och leverance för dess behof.

(Forts. fr. N:o 51.)

Den förutnämnde skriften af Sterky & C:o, däri ersättning yrkas för de genom kasseringen i Carlsrona föranledda förluster, innehåller, att, då hampan, enligt bifogade betyg, icke tagit skada under resan, vore contractet fullgjordt; att varan var godkänd vid inlastningen; att en ytterligare besigtning i Carlsrona ej kunde hafva annat föremål än att tillse, om någon skada under vägen tillkommit; att hampan var lagd i förvar, för Kronans räkning; att om emottagandet ytterligare fördröjdes, såge sig Sterky & C:o förbundne att uttaga laga stämning, för att bevara sin rätt.

D. 4 Sept. ingingo Sterky & C:o till Förvaltningen af Sjöärenderna med påminnelser i ämnet. "Det sätt," heter det däri, "hvarpå man yttrar sig emot oss, skulle snarare kunna tagas för utbrottet af någon ömtålig passion, som vi hos våra motståndare sårat, än för ett språk af Statens Embetsmän, de där upmanas af ingen ting annat, än sin pligt, att med lugn och värdighet undersöka, hvad rätt är i en fråga, där de tro sig förfäktat kronans fördel. Att på ett sådant språk vår ansökan kallas en för-

mäten skrift, är helt naturligt. Det oväntade är blott, att dylikt sker af ett Warfs-Amirals embete, och att detta embete kunnat sålunda bedöma en önskan, där man ej finner ett ord mot någon person eller en syftning på annat än utbekommande af en i contract betingad rättighet. Vi lemna likväl det slags embetsmannanit, som på detta sätt yttrar sig, desto häldre i sitt värde, som vi för ingen del hafva att tvista om halten och tillförlitligheten af de åtgärder, detsamma nu syftar att förfäktat. Det uti vår ansökan framställda anspråk är alldeles oberoende af de kasseringar, som med eller utan fog göras, sedan vårt åliggande så ostridigt är till punkt och pricka uppfyllt. Bevise man oss, att den erbjudna hampan ej är densamma, som Kronans vräkare uti Riga en gång godkänt — och vi skola medgifva, att vi icke upfyllt contractet. Dittills yrka vi, att det efterleves. Sådan är vår förmätenhet."

"Men vi medgifva, att denna benämning måste oss påföras, när man icke vill låta den drabba en sådan djerlighet, som nämnde vräkare tillåter sig. Den förklaring, denna oförsynta människa afgifvit, är en värdig inledning till den role, han i saken kommer att spela, sedan han tagit det partiet att lydigt underkasta sig det utslag, besigtningarne medfört. För honom var naturligtvis ej annat att välja, än att försvara

sin åtgärd eller vänta sig ersättningskyldighet, i fall han godkänt en oduglig vara. Då han ej ville eller ej kunde försvara sig, skulle han således naturligtvis tillgripa den undflykten, att han *icke* godkänt varan. Så har han nu gjort, med en gränslöshet i fräcka tillvitelser och orimliga påfund, som sätter hvar och en annan i förvåning och vid minsta eftersinnande bordt förefalla honom sjelf såsom det mest påtagliga bevis emot honom, såsom ett bevis nemligen på den fullkomliga saknaden af allt förnuftigt skäl å hans sida."

Därpå utvecklas, huru Lundgrens föregifvande om bristande instruction i de undfångna ordena är orimligt. "Hvad detta är för en beskyllning mot hans förmän, må de sjelfkraftdt döma och sjelfve utveckla grundlösheten af en sådan beskyllning". Han motsäger sjelf denna beskyllning, då han med en annan vänder sig mot Straus & C:o och säger, att han väl känt och sökt upfylla sin skyldighet, men ej förmått *strida mot öfvermagten*. Han raisonnerar, såsom hade hans resa varit utan bestämmelse; och likväl påstår han sig hafva "fullgjort de ordres han fått". "Han var således beordrad att göra ingen ting". Att L. kunde tvingas att göra, hvad han icke ville, är en orimlighet. Det var icke för att föras i olycka, utan *till lättnad i sitt åtagande*, som Sterky & C:o af Förvaltningen betingade sig en kronans vräkare. "Att sålunda", heter det vidare, "uttryckligen bespara oss omsorgen om pröning af den vara, vi uphandla — och sedan låta oss känna skadan däraf, att denne Kronans man tilläfventyrs vårdslösar sitt uppdrag och gillar och låter oss köpa en vara, som ej finnes fullgod — vi hemställa, om ej det vore att göra ungefär allt, hvad göras kan, till människors afskräckande från afhandlingar med Svenska Kronan och med Svenska embetsmän och,

hvad som ännu värre är, från allt förtroende till Svensk rättvisa. Vi hemställa, om det kan vara Kronans fördel, som sökes af dem, hvilka i Kronans namn påyrka en sådan utgång af saken. Dessa Herrar, som följaktligen finna det var i sin ordning, att Kronan afskickar sitt folk, enkom för att narra sina leverantörer, till hvem, fråga vi, vilja då dessa Herrar en annan gång vända sig, att få levereringar för Kronans behof? Hvad garantie vilja de väl lemna, som icke med lika skäl skulle efteråt kunna förklaras hafva varit ämnad endast att narra den contraherande? Höglöfl. Förvaltningen, som tänker helt annorlunda om helgden af sina contracter, skulle nu dessutom, i fall oss vägrades rättvisa, d. v. s. contant och ofördröjlig betalning, vara dubbelt blottställd genom vräkarens och hans beskyddares fräckhet att skylla allt på bristande instruction från Högl. Förvaltningen sjelf."

D. 6 Sept. meddelade Förvaltningen sitt utslag öfver denna ansökning. Som, af den anledning, att det uttagna profvet ur första vägen höll till 15½ ett och reglementet erkänner hampan god, då den håller 16 till 16 ett tyngd, Förvaltningen, då besigtningensberättelsen icke fans nog fullständig, förordnat öfverbesigtning; men den i fråga varande hampan, vid öfverbesigtningen, äfven blifvit kasserad; fann Förvaltningen "så mycket mindre skäl att bifalla den gjorda ansökningen om lyftning af den i contractet utfästa betalningen, som hampan icke blifvit godkänd eller emottagen". Förv. kunde icke i någon måtto anse hampan upplagd för Kronans räkning. Sterky & C:o finge således derom förordna; men om de inom förfallotiden levererade god hampa, skulle betalningen utfalla enligt contractet. För öfrigt förklarades det "Handelshuset obeaget att, i fall det skulle finna sig där-

till befogadt, dess förmente rätt och talan utföra emot den eller de (den?) som vederhör, bäst det kan och gitter."

(Slut e. a. g.)

ETLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Underrättelser från Petersburg af af d. 6 Sept. (öfver Odessa) säga, att Kejsaren befallt Grefve Capodistria underrätta alla Europeiska hof om underhandlingarna med Turkiet. I en särskild note skall hafva blifvit förklaradt Engelska och Österrikiska hofven, att Hans Kejsarl. Majt ansåge det nuvarande, af dessa hof såsom så lugnt afmålade, tillståndet i Turkiet ingalunda för så consoliderad, att de förra vänskapliga förhållanden med Porten åter kunde inträda. H. M. vore ännu lifvad af samma fredliga tänkesätt, som i Laibach. I denna anda hade han svarat på besvären emot Bar. Strogonow och på Reis Effendis's (af Str. ej emottagna) sista note; och H. M. hopades och önskade ifrigt, att Porten måtte upfylla H. M.s billiga fordringar. Men de Österrikiska och Engelska hofvens, äfven som hvarje annat hofs, bemedling måste H. M. dock undanbedja sig, på samma sätt som han, vid lugnets återställande i Italien, lemnade Österrikiska hofvet fria händer. Skulle nya förföljelser mot de christna upstå, så vore H. M. tvungen att tills vidare, låta trupper inrycka i Moldau och Walachiet, för att återställa lugnet. Inmedertid, heter det vidare, kan man icke genast vänta Pruthiska arméens inryckande, emedan det ouphörligt underhandlas med Porten.

Är det verkligen sant, att Kejsaren beslutit öppna fälttåget, så snart förföljelser mot christna åter begynna, så torde väl icke anledning till fiendtligheter länge saknas. Sjelfva den i Smyrna nitkommande Spectateur Oriental, en så frimodig tidning, att han säger: "Låter man Grekerna bilda en republik i Europa, så vill det säga, att där icke ännu finnes vulkaner nog. Om någon sin Muézin uphör att sjunga bönen från St. Sophias torn, då skall slafveriets stund hafva slagit för Europa," o. s. v., denne samme Spectateur Oriental, måste bekänna, att Turkarne framfarit mer än omänskligt i mindre Asien, att hela Grekiska populationen på flera ställen är utrotad, och det ofta af de mindsta anledningar. Så uppstod den allmänna massacren i Scala nuova af det skäl, att en Grek slog ihjäl en Turk, i det han försvarade sitt lif mot honom. I sjelfva Constantinopel råder väl ett slags lugn,

(Dock går ingen christen på gatan, utan att skyntas. Det är endast genom starka patruller, som pöbeln hålles i skrankorna). Kurban-Bajrams-festen var lyckligen öfverstånden, utan nya stormar emot Grekerna (ty att två Grekiska köpmän blifvit förda från Smyrna till Constantinopel och där afrätade, väcker ingen upmärksamhet). Bodarna i bazaren voro dock till större delen stängda och man väntade med högsta sinnesspanning dagligen Petersburgska hofvets svar. Ett rykte hade d. 18 Sept. utbredt sig i Odessa, genom berättelse af en skeppare, som d. 15 lemnat Constantinopel, att Sultan genom en Hatti Scherif upmanat alla musselmän att å nyo gripa till vapen. Är detta sant, så tyckes Porten hafva fått och ogillat Ryska svaret. Upmärksamhet till vapen, medelst Sultans egenhändiga Hatti Scherif, sker icke annars än i största nöd, då Sultans lif eller mohammedanska tron är i fara. — I Thessalonik hängdes Greker knippyvis, utan undersökning; och man väntade blott en hög Turkisk embetsman till staden, för att allfva de 300 köpmän, som voro kastade i fängelse, emedan deras landsmän haft en liten framgång i kriget. Flottan har en Kejsarlig firman att på Samos nedgöra alla invånare, utom bara under 8 år. — Familjen Kallimachis egendom är segvestrerad; och samma öde, som redan träffat de öfriga, Phanariot-husen, väntar säkert detta, det sista öfriga. — Oaktadt Sultans stränga förbud, fortsara Turkarne att röfva och misshandla människorna i Moldan. I nunneklostren slå de ihjäl de gamla nunnorna och bortföra de unga. För att upfylla Rysslands påstående om de förstörda kyrkornas återupbyggande, utan kostnad och utan att bryta mot sin religion, som förbjuder dylikt bygge, hafva Turkarne lagt det på Judarna. I Jassy har man sett rika Judar drifvas med piskslängar till detta arbete. På landet tillgår lika så.

I Furstendömena föra Hetairisterne småkriget, om ej med synnerlig framgång, dock med mycken tapperhet. Berättelsen om klostret Sekas belägring är ganska interessant. Innan Turkarne (5000 man under Salihor Bei) hann fram, ledde de, på den tränga skogsvägen, mycken förlust, genom Grekernas gevärseid. Desse trängdes tillbaka under det på en klippa belägna klostrets murar, men fattade ständ flera gånger och tillfogade fienden stor manspillan; ty alla deras skott träffade. Tre af deras anförare kastade sig in i klostret, den fjerde, med 200 man, retirerade. Turkarne besköto klostret med 10 kanoner. Det stod snart i låga (hvarvid flera rika Bojarers deponerade egendom förstördes); men Grekerna sköto från bastionerna med

stör framgång; men Turkarnas eld var nästan följung. De skola hafva förlorat flera tusende man, och Grekerna nästan inga. D. 18 Sept. (såsom förr är berättadt) höllo sig Grekerna ännu, och Turkarne måste skaffa ammunition, emedan större delen af hvad de medfört fallit i Grekernas händer, under träffningen i skogen. — Nära Foltischevi hade man åter observerat ett ströfparti af 100 Greker, hvarföre Turkiska befälhafvaren där måst requirera undsättning.

I Sjelfva Grekeland synas Turkarne halva framgång — om man nemligen skall tro Österreichische Beobachter. Enligt nämnde tidning, skall Chorschid Pascha, med 15000 man, hafva, efter tre hårdnackade anfall, drifvit Grekerna tillbaka, tagit deras artilleri och återställt communicationen med belägringscorpset för Janina. Chorschid synes begyuna gå offensivt tillväga på alla punkter. Insurrectionens anförare fly på skepp. Odysseus har dragit sig up i bergen. Grekiska flottan skall vara slagen och skingrad vid Candia. Österr. Beob. vet dock icke ens något om Turkiska flottans ankomst till Joniska öarna. Franska blad säga, att man ännu icke vet, hvart hon tagit vägen. Däremot heter det från Livorno, att hon d. 14 Sept. 64 skepp stark, (hvaribland Egyptiska skeppen) gått för ankar vid Zante; att en del d. 15 gått till Lepantiska viken och en del till Milo. Detta allt läser dock vara mindre säkert, emedan man i Trieste haft underrättelser från Zante, just af d. 14, att flottan, efter förenig med med Egyptiska och Barbaresk-escadrarna, inlupit i Kalamata, medhaft ammunition och proclamerat amnesti.

En märkvärdighet är, att i de Österrikiska gränsländerna ske ofantliga spanmålsupköp för Engelsk räkning.

Ryssland. Natten mellan d. 24 och 25 Sept. reste Kejsaren till Witipsk, men återväntades till Petersburg om några dagar. Bar. Strogonow är ankommen till Petersburg, men har lemnat hela missions-personalen kvar i Odessa,

Spanien. D. 28 skulle Konungen öfva urtima Cortes. Provisoriska Presidentens, Hr. Calatravas, tal vid öppnandet af förberedande sessionerna var ganska väl sammansatt och fullt af lof-ord öfver Konungens förhållande. I andra förberedande sessionen var det, som frågan väcktes om de Amerikanska suppleanternas insättande i stället för de verkliga deputerade, som ännu icke ankommit. Förslaget antogs, ehuru motsatsen länge och ifrigt yrkades. Puchet påstod, att, om de deputerade icke antogs, voro detta detsamma som

att de facto förklara de Amerikanska provincerna emanciperade, hvilket aldrig fallit hvarken Cortes eller Spanska folket in. Han ville således, att deputerade till urtima Cortes skulle vara de samma som till lagtima. Några deputerade begärde veta, hvilka de ultramarinska provinser voro, hvilkas deputerade haft tid att ankomma. — Till Cortes's Vice-President är vald den Amerikanska deputerade Paul.

I Sevilla, Malaga och flera städer har Riegos bild blifvit kringburen. — I Segovia hafva, vid Konungens genomresa, bland de constitutionella ropen äfven hörts några: "lefvo Konungen utan inskränkning"; hvilket föranledt några arresteringer.

Regimentet Sagunt hade begynt omfatta de af Comuneros yttrade tänkesätt och ville understödja kringförandet af Riegos bild. Redan hade det suttit up och höll på att hetsas af sin Öfverste, då gardet lät hälsa, att om Sagunt gjorde ett steg, skulle det mottagas med bajonetten. Detta hade verkan. — Illasinnade hade företagit sig att stifva ond mellan garnisonen och nationalmilicen, genom det rykte, att den sednare (som egentligen angrep pöbeln den afton, då Riegos bild skulle bäras) var köpt af Ministären. Garnisonens officerare hafva dock högtidligen förklarad milicen sin högaktning.

Hanover. Konungen har varit ganska nöjd med sin emottagning. Ankomst-dagen tillbragto H. M. inom kretsen af sin släkt. Sedermera hafva varit stora courer och presentationer. Äfven damer hafva blifvit presenterade. H. M. kysste dem alla på pannan, — Konungen bor utom staden, på slottet Herrenhausen.

Frankrike. Valen gå, mot all vana, ganska lugnt för sig, och nästan endast Ultras inväljas. Bland de valda äro: Bar. Dubay (med 92 röster mot de Pradt, som hade 4), Bar. Louis, Chateaudouble, Castelbajac, Villele, Puymaurin, Bonald m. fl. D. 5 Nov. skola kamrarne sammanträda.

Tyskland. Till verkställande af 13. de Art. af Tyska förbundsacten, har Hertigdömet Sachsen Koburg fått constitution, för hvilken förbunds-dagens garanti sökes. Hvar sjette år skall en landtdag hållas, och mellan landtdagarna sitta ett beständigt utskott af sex deputerade af landtstånderna.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

COURIEREN

FRÅN STOCKHOLM.

Måndagen den 29 October.

Ytterligare bidrag till historien om contracter med Kronan och leverance för dess behof.

(Slut fr. N:o 52.)

Sterky & C:o hafva häröfver hos Kongl. Maj:t anført underd. besvär. "Redan länge", så börjas de, "hörde vi omtalas faror förknippade med leverancer i Carlsrona, för Eders Maj:ts Örlogsflottas räkning, då Förvaltningen af Sjöärenderna lät utgå den annonnce om uphandling af åtskilliga varor, och däribland 250 St^g ren Rigisk hampa, som finnes införd uti härhos underdånigst bilagde Post- och Inrikes tidning af d. 26 April innevarande år. Att sätta tro till alla dessa alarmerande underrättelser ansågo vi oss ej värdigt, men däremot såsom en lika ovilkorlig skyldighet emot oss sjelfva och vår egen säkerhet att icke förakta något däraf, utan fastmera låta de samma lända oss till varnande efterrättelse vid det anbud, som, i följd af nyssnämnde annonnce, vi beslöto att till Förvaltningen ingifva." Sedan framställes en kort tafla af målet och visas, att Sterky & C:o vid anbudet fästade det vilkor, att ett Kronans auctoriserade ombud skulle vid inlastningen vråka och godkänna hampan *); att detta uttryckligen

varit öfverenskommet i contractet; att Förvaltningen af Sjöärenderna först ogillade Warfs-Amirals-embetets åtgärd, men sedan vägrade utbetalningen, af den anledning, att hampan ej skall blifvit godkänd och emottagen. Den besigtning, som, efter varans ankomst till Carlsrona, borde, enligt contractet, äga rum, kunde icke hafva annat ändamål, än att utröna, om hampan tagit skada under vägen. "Men vi hafva styrkt," heter det vidare, "och det har ej eller blifvit bestridt, att varan vid framkomsten var oskadad, sådan den af Kronans vråkare blifvit godkänd. Och likväl har man kallat det till och med en förmätenhet af oss, att vi trott vår betalning icke bero af någon kassering, som varan, vid dylikt förhållande, kunde i Carlsrona undergå. Den förmätenhet, hvartill vi gjort oss skyldiga, är då den att hafva vågat iulåta oss i en

Kongl. Förvaltningen af Sjöärenderna leverera Två Hundrade Fentio Skeppund ren Rigisk hampa, till Sextio nio Riksdaler banco Skeppundet, under följande vilkor: 1:o att afvräkningen och godkänningen af Hampan sker vid inlastningsstället af Kronans därtill auctoriserade ombud eller hampråkare, till förebyggande af disputer vid levereringen, hvilka vi ej underkasta oss; 2:o att afvägningen och aflevereringen må få ske genast, när hampan erbjudes, samt betalningen därefter genast erhållas. Stockholm d. 27 April 1821.

*) Anbudet lydde ordagrant så, som följer:
"Underteknade erbjuda sig att till Högloff,

Sterky & C:o."

